

סימן ו'

עוד בענייני חזרה בערב שבת

אוצר החכמה

דשבת עצמה, וכבר נקבע דין שבת בהכירה, וגם בגו"ק ממש כבר אסור אז להניח בתחילה ולהחזיר מע"ג קרקע, ממילא הדעת נותנת דה"נ ללא יחזיר עד שיגרוף בפועל, וזה דין המשנה כדקדק ר"ת ללא יתן מצעו"י עד שיגרוף. ומיהו לדנקטיין כהרא"ש והגר"א דבגו"ק אין שום אסור חזרה בע"ש, וכל דין חזרה דע"ש זה רק עד שיגרוף וכמס"נ, יש מקום לומר דזה דין משנתנו ללא יחזיר בע"ש עד שיגרוף, והכוונה שיגרוף בטרם כניסת השבת, וכלומר שאם לא יגרוף לשבת כבר אסור בחזרה מצעו"י, אבל לא מעכב שדוקא יגרוף לפני שמחזיר בע"ש.

וברם נראה יותר כעין דאמרינן לעיל, דלהתו' ומהר"ם ודעימייהו, אה"נ דהזמן שכבר א"י להרתיח, כאילו כבר שייך לשבת, וצריך שיהא כבר מושהה בתחילת הך זמן, ובהתו' ר"פ צמה טומנין דאינו מחזיר מאז מע"ג קרקע אף בגו"ק, ובפשוטו כ"ש דבתחילה לא וכמפורש במהר"ם, אבל מה דאסור אז ליטול ולהחזיר עד שיגרוף, נראה יותר דסגי הא דהוקצע בדעתו לגרוף לפני כניסת השבת, דודאי דכל חשש חיתוי זה בשבת עצמה, ולא מצינו לגזור שמה ישכח לגרוף, ואלא די"ל שזה בכלל גזירת עד שיגרוף מצעו"י, דע"י החזרה יבוא לחתות וימשך ובדאי שלא יגרוף, ובעיקר מצוהר כן בדברי הר"ת צס' הישר וכמס"נ לעיל, ומיהו בשאר ראשונים לא מצינו כ"כ כלשון ר"ת וצ"ע בזה, ועכ"פ צעומד הכן לגרוף כנ"ל, מסתברא טובא דנוטל ומחזיר גם בטרם גרף, וצ"ע, ואדרבה להרא"ש נראה יותר, דאין לנו בע"ש להקל אלא צמצב הנטילה והחזרה, ולא מגרע שמחזיר מע"ג קרקע [ומוכה], אבל ע"ס הדין דגו"ק זה כבר בשבת עצמה, וכדנבאר לעיל דלשון הרא"ש דגזרו ע"ש אטו שבת, וכל רהיטת דצרי הרא"ש שם, משמע שכבר נוהג בפועל אסור חזרה מצעו"י, וזה מה שנשנית במשנתנו דעד שיגרוף דע"ש, ללא יתן עד שיגרוף, דרק אחר שיגרוף בפועל מחזיר כמו בשבת עצמה.

יד. **הנה** פשיטא בנוטל ומחזיר בע"ש בזמן אסור חזרה, על דעת ליטול הכל קודם שבת, ללא שייך כלל חזרה זו לשבת, דהזמן צעמנו ל"ש לשבת כדתנן צ"ה מתירין עם השמש, ורק בכירה שמהרה בשבת, חל אסור חזרה דבה בע"ש.

ונראה דה"נ במשהה לצורך מוצ"ש, לדעת הראשונים ובכללם הר"ם והשו"ע דלא גזרי צכה"ג, וגם לשאר ראשונים איכא גווי דמותר להשהות צכה"ג בלי גרופה וקטומה, וכמס"נ לעיל בארוכה בזה, נראה דממילא אין זה חשיב כירה של שבת, ולא גזרו חזרה בע"ש על כירה של מוצ"ש. ואף ללשון ר"ת ותו' שיעקר אסור חזרה דמשנתנו זה צערב שבת, מ"מ רק בכירה דשבת חל אסור חזרה צערב שבת, ולא כירה לחול אף שעובר עליה השבת.

ובידיהו בכירה שדעתו רק ליטול ממנה בשבת ולא להחזיר כלל בכל השבת, אף שיש מקום לומר שאין לאסור חזרה בע"ש בכירה שלא מחזיר עליה כלל בשבת, מ"מ נראה עיקר דכיון דנוטל ממנה בשבת, חל מיהא אסור חזרה בהך כירה, ולא מיבעי אי לשהות תנן דלריך גו"ק והוי כירה של שבת, ובדאי חל זה דיני חזרה דע"ש, אלא אף אי להחזיר, מ"מ חל בהכירה אסור חזרה, ולכן שפיר נאסר החזרה גם בע"ש, ולא עוד אלא אף במשהה למוצ"ש, להסוברים דלריך גו"ק ככל שהייה אי לשהות תנן, או באופנים דגם להחולקים לריך גו"ק וכמס"נ לעיל שם, ממילא חל זה דין שבת ואסור בחזרה דע"ש.

ויש לדון במניח בע"ש על דעת לגרוף עם כניסת השבת [ולא מצינו לגזור שמה לבסוף לא יגרוף] ועכ"פ צעומד הכן לגרוף או לקטום, דאפשר דאז מותר להחזיר בע"ש, גם בטרם גרף או קטם, דעיקר שם גו"ק נקבע בשבת עצמה, וכל שצבת תהא גו"ק זהו כירה גרופה. ונראה דלהתו' ומהר"ם ושאר הראשונים דאסור חזרה דע"ש זה ככל חומר חזרה

והאומנם די"ל לשון הרא"ש שגזרו ע"ש אטו שבת, ובלא נתבשל כל זכר שנוטל ומחזיר, דמשמע יותר שאסור בפועל, דכל זה באופן שישאר בשבת ללא גו"ק, אבל כל שיהא גו"ק, ועכ"פ בעומד הכן לגרוף [ולא סתם דעמו לגרוף וגו' ז"ע], שבניסת השבת יהא גו"ק שפיר מהני, וכמו אי לשהות מתפרש משנתינו דעד שיגרוף צבא לשהות, אף שחילול איסור השהיה זה רק עם כניסת השבת עצמה, ה"נ מתפרש לא יגרוף דחזרה, שלא יניח ע"ג הכירה צהך זמן, עד שבשבת יהא גרוף, וז"ע בזה.

טו. וז"ל נתפרש להדיא דדין איסור חזרה מצעו"י, בעבר והשהה בתחילה או בהחזיר מע"ג קרקע אף בגו"ק, לסדרת התו' ומהר"ם ועוד כנ"ל, וכן לכו"ע בהחזיר מצעו"י, ונשאר בשהייתו בשבת, האם נאסר התבשיל כמו שגזרו בשהייה וחזרה בשבת עצמה.

וגר"א דלדעת התו' ומהר"ם ועוד [וביותר נראה כן בדעת מהר"ם המוצא במרדכי כנ"ל], דחזרה מצעו"י כחומר חזרה לשבת עצמה לכל דבר, ה"נ נראה דחל זה גם הא דגזרו עלה דדיעבד בשבת עצמה, וגם נתבאר דלשיטתם איסור החזרה מצעו"י מפקיע היתר השהייה, וממילא השהייה בשבת באיסור, ולכן צנתבשל כ"ז ע"י השהייה בשבת אסור גם בשוגג, ובמויד אפי' מטמק ויפה לו אסור. וביותר היה נראה דדין חזרה עלה לאסור אפי' בשוגג במטמק ויפה לו, [וחמיר משהייה דמותר בשוגג דדיעבד במטמק ויפה לו, עיין שו"ע סי' רנ"ג ס"א].

ואז"ל דיש לומר דגדר החזרה מצעו"י היינו כדאמרן, דצהך זמן כבר נפקע היתר השהייה מע"ש, דאין זה די מושהה מע"ש להיתר המשך השהייה, ורק זהו גדר שם חזרה מזה דתו אין כאן שהייה, אבל מאי דהחמירו לקנוס בעבר והחזיר, צריך לזה מעשה ממש דחזרה, וזה רק בשבת עצמה, ואף אם נאמר דיש כאן גדר חזרה ממש מצעו"י, י"ל דלא קנסו אלא על מעשה חזרה דשבת, ולא על חזרה דחול מצעו"י, וז"ע בזה דאפשר דחל כאן דררא דחזרה דשבת, ועכ"פ קנסא דשהיה נראה דיש כאן.

ובידיהו צנתבשל כ"ז מצעו"י באיסור חזרה ושז אינו מטמק ויפה לו, נור"ל דשבת כבר היה מטמק

ורע לו, וזה שרי דדיעבד אף בחזרה כמבואר ברמ"א רנ"ג א', נראה דל"ש שאסור בשבת, דהרי לא נאסר בשעת גמר ביטולו ותיקונו, דמצעו"י ודאי שיכול לאכלו, ואלא שי"ל שאחרי שנכנס השבת זה בכלל מעשה אחד החזרה מצעו"י וכאילו נגמר ביטולו בשבת, וכל זה נכלל דדין חזרה דמצעו"י.

ובז"ב נראה עיקר כדאמרן דלא מצינו איסור מעשה שבת על חזרה דמצעו"י, ובפרט אם נאמר שאין כאן מעשה איסור בערב שבת וכדאמרן. ולהלכה דנקטינן כסדרת הרא"ש וכדנתבאר דנראה יותר דאין לנו אלא איסור חזרה משום גזירה אטו חזרה דשבת, ואין כאן הפקעת היתר השהייה בשבת, ל"ש לאסור דדיעבד מה שנגמר להתבשל מצעו"י, וגם אין כאן שהייה באיסור, אף אם נתבשל בשבת עצמה, ואף אם נאמר דלהרא"ש נמי איכא לאיסור שהייה בשבת ע"י החזרה מצעו"י, י"ל דלהרא"ש דלא החמירו כ"כ בחזרה דמצעו"י, לא מצינו נמי שגזרו דדיעבד דאין כאן גדר מצבול בשבת, ואין מצעו"י אלא גזירה אטו שבת ותו לא, והקצ"ה יאר עיינו בחזרתו.

טז. בבז"א סימן רנ"ג סקכ"ו, מוצא צמ"צ סקע"ב, נקט בפשיטות, דאף להסוברים דאיסור חזרה מע"ש גם באמצע הביטול, מ"מ קדירה חייבת ודאי שרי סמוך לחשיכה ממש וכמבואר בס"א. וכונתו כדביאר צמ"א שם, דבהכרח מניחו סמוך לשקיעה ממש, דאל"כ כבר בשיל קצת ואינה חייבת ע"ש.

וצריך ביאור, דהרי הך איסור להניח מע"ש מדין חזרה אחינן עלה, וחזרה לא שרינן גם בקדירה חייבת [גם אחר שכבר נתבשל בשבת, ובלא"ה אין שום היתר לחזרה אלא בגו"ק], ואי דמוכרח כן מעיקר דינא דחייבת וכדביאר המ"א וכנ"ל, א"כ יהא מוכח דליכא לאיסור חזרה בע"ש מצעו"י, והרי לא נתחדש שום היתר חזרה בקדירה חייבת. ולפ"מ שנתבאר בענייננו בשמעתא דקדירה חייבת, דצריך שהיו זמן של חימום שינא מכלל חייבת, א"כ אולי משכחת חייבת מצעו"י בטרם זמן איסור חזרה, ומכאן סייעתא להא דאמרן, אבל אדונינו המ"א לא כתב כן.

וצי"ל דקדירה חייבת שאני, וכדחזינן דהקילו בה טובא דאפי' שדי גרמא חייא מציל לכל

לקדירה חייחא דג"ז בכלל, וזה אולי כדאמרן שגם בחייחא שייך זמן לשירתית, והקצ"ה יאיר עיינו.

וּנְרָאָה דיש לבאר בזה, דשעור כדי שירתית שאמרו לדין חזרה דמצעו"י, נתבאר בשמעמא דכירה, דהיינו דזומן שעור יכול להרתיח, יכול להחשב כמתחיל אז מתחילה, ואין זה חזרה, דזה רק אחרי שהושהה לזורך שבת, ורק אז מה שנוטל ומחזיר זה מעין חזרה דשבת, ולפ"ז נראה דהיינו צתתם קדירה דהדרך לבשל ולהשהות, ואף אי לא ס"ל כהרא"ש ולעולם יש איסור חזרה דמצעו"י וכנ"ל, אבל בחייחא דמסית דעתו וזה רק יהיה לזורך מחר, לעולם בכל גוונא חשיב כמניח בתחילה ואכתי לא הושהה שיחל בזה דין חזרה. ואפשר דאחר שהניח ע"ג הכירה, מיד שנוטל אין לו להחזיר דחל בזה איסור חזרה וולהמ"א לא משכח כ"כ כיון שנותן סמוך לשקיעה ממש, ואו כדאמרן דלעולם זה כאילו לפני שיעור דחזרה, וכאילו בזמן דיכול להרתיח, ול"ע בזה. ונתבארו דברי אדונינו המ"א ז"ל.

י. **בְּרַמְבִּי"א** עפ"י הגהות מרדכי, באיסור חזרה דע"ש, דכל שהוא כו' סמוך לזכרו שהוא קבלת שבת לדין ע"ש. ובמ"א מובא במ"ב השיג ע"ז, מהמבואר ס"פ צמה מדליקין ברש"י ור"ן, שמוחר להדציק פת בתנור סמוך לזכרו, אם יש שהות שיקרמו פניה קודם שתחשך, וכ"ש שיש להקל בדין זה, דאינה אלא גזירה אטו חזרה דשבת, ובשבת גופה רק שמא יחתה ע"ש.

וי"ל בבאור הגה"מ והרמ"א, דהכא גזרו מצעו"י שדינו בשבת, שמא יעשה כן בשבת וכמש"נ, וא"כ הגדון מאימתי חל גזירה דמצעו"י, ושפיר י"ל דסמוך לקבלת שבת, זה כבר סמוך לשבת, ואין הגזירה משום הזמן שאחר זכרו קודם השקיעה, אלא הגזירה שמא ימשך בשבת עצמה, ול"ד להדציק פת בתנור דאם יקרמו פניה לא חיישין שיצוא לחמות.

יח. **איסור** חזרה מצעו"י, תלוי במצב האש שזכירה, אם יכול להרתיח בזה מצעו"י. הניח ע"ג הכירה במצב שא"י להרתיח מצעו"י, ושזב הרבה וחיטה בגחלים שירתית מצעו"י, פשוט דלא נעשה כאן איסור חזרה, דכיון שירתית מצעו"י יש כאן שהייה מעליא ולא חזרה היא.

הקדירה, ולא חיישין בזה כלל לחיתוי, ול"ש לאסור אלא בשבת עצמה נאף בלי חשש בישול, דכל חזרה מחזי כמצב, ולא מצעו"י. ומבואר יותר לסברת ר"ת צ"ס הישר, דתחילת הגזירה מצעו"י דמיד יחתה וימשך בזה, וקדירה חייחא לא חיישין בזה, ואף לשאר הראשונים דמשמע יותר דזה גדר ושיעור זמן שנחשב חזרה, י"ל דמ"מ חייחא שאני וכדאמרן.

וי"ש לבאר עפ"מ שנתבאר בסברת התו' ומהר"ם, דלא נאמר מעשה איסור בחזרה דמצעו"י, ורק דזה חסר בהיתר השהייה דשבת, ולזה י"ל דקדירה חייחא דלגמרי מופקע מחשש חיתוי וגרמא חייא מהני כנ"ל, א"כ בזה להיתר המשך השהייה דע"ש, דרק א"א להתיר מעשה חזרה ממש בשבת בכל אופן, אבל השהייה בשבת שרי בעצמותה דאין כאן גזירת חיתוי, וממילא ל"ש בזה דין חזרה מצעו"י, דא"כ להמשך השהייה דמצעו"י.

וְלִפְסֵבֶרֶת הרא"ש דנתבאר דיש איסור וגזירה במעשה החזרה דמצעו"י, הרי לשיטתיה לא נאסר חזרה מצעו"י אלא בנתבשל כ"כ, באופן דזה מבואר לכל השיטות, לסברת ר"ת צ"ס הישר וכנ"ל, ולהסוברים דבכל אופן נאסר החזרה מצעו"י מזה הזמן לשהייה, ל"ש זה בחייחא וכדנתבאר, ואף אי נימא דלשיטתם איכא נמי מעשה איסור בחזרה, מ"מ יסוד הדבר זה הפקעת היתר השהייה דמע"ש, והואיל ובחייחא ל"ש זה, לא גזרו ג"כ על מעשה איסור, ולהרא"ש דזה מעשה איסור בלא"ה מיושב וכמש"נ.

ואכתי ז"ע בלשון מהר"ם מובא במרדכי, דמבאר היתר דמצעו"י בזמן שיכול להרתיח, להניח ע"ג התנור אף בלא גו"ק, כדאמרו בפ"ק הא קדירה חייחא או [כ"י יותר דנ"ל וכ"ה צ"י צ"ס רנו ד"ה ומ"ש שלא יחזור, ואו דנ"ל אי נמי עיין בריש דבריו קדירה חייחא כו', ובמהר"ם ומרדכי שלפנינו הג"א אי בשיל, ואינו מוזן כ"כ דל"ש לחייחא] בשיל כמאב"ד שרי, ותו מבאר דעם חשיכה דקאמר היינו שיש שיעור להרתיח ואין שיעור לגמור בישולו עיי"ש, ולשון עם חשיכה נאמר בגמ' בחייחא, ומשמע דכולל גם חייחא וגם בשיל כמב"ד כלשונו דאין שיעור לגמור בישולו, ובפרט להג"י חייחא או בשיל, ואף לג"י אי בשיל ג"כ המשמעות דהביא

הגניח ע"ג כירה במנצב שירתיח מצעו"י, ושוב הקליש או הוקלש האש שזה במנצב שאין יכול לרתוח, יל"ע אי חשיב חזרה לאיסור המשך השהייה. ונראה די"ל דרק בשבת עצמה כה"ג חשיב חזרה להפקעת השהייה וכדנתבאר בזה, אבל מצעוד יום, ובפרט למה דנקטינן כהר"א"ש, דמצעו"י נוטל ומחזיר מעג"ק, ללא החמירו בזה כבשבת עצמה, ה"נ נראה דאין לנו בע"ש אלא איסור מעשה החזרה, ולא הפקעת מעשה השהייה [ועיין גם מה שנתבאר בזה לעיל אות יג], ואפשר דאפי' בהקליש האש, ואפשר דאפי' בהניח על דעת להקליש האש לאח"כ, וי"ע בזה.

אפי' החמירו

יט. ברמ"א הביא לדינא דנוהגין כהרמב"ן והר"ן עפ"י הירושלמי, דאיסור חזרה מע"ג קרקע זה רק בנוטל מצעו"י ומחזיר משחשיכה, וכ' הרמ"א דטוב להחמיר, ובס"ג ובס"ה בסוף הסימן סתם הרמ"א דנוהגים להקל בזה, ובפמ"ג סק"י"ב דהמנהג להקל, אבל במשנ"צ ובחזו"א כתבו דקשה לסמוך ע"ז נגד דעת רוב הפוסקים, וכן פשט המנהג.

ובב"י סו"ס רנג כתב שגם להר"ן צריך גרופה או קטומה. וזה פשוט ומצוה צעיקר דברי הירושלמי והרמב"ן והר"ן, שזה רק לענין ציטול השהייה שיחשב כמניח בתחילה, דבזה בלא דבריהם גם דעת תלמודא דידן, דבמונח בתחילת השבת ע"ג הכירה בכל אופן לא מתבטל המשך השהייה.

ובמשנ"ב רנג ס"ב בשעה"צ סקמ"ד, דלהנך פוסקים אין חילוק בין נטלה מהכירה מצעו"י ובין בשבת גופא ע"ש. ועיקר דבריו דגם בנטלה בשבת אינו מחזיר בהניחה ע"ג קרקע ודלא כהר"ן, אבל רהיטת דבריו ז"ל דגם בנוטל מצעו"י מחזיר אף בשבת.

ובעניי נל"ע בזה, דהרי לדעת רוב הראשונים דס"ל כן, לא מצינו בתלמודא דידן דין נטל מע"ש ומחזיר בשבת, ויש לדון דכה"ג לא הותרה כלל חזרה, דחשיב כמניח בתחילה בשבת, והתו' במשנתנו דקדקו מלשון נוטלין דמיירי בשבת, וא"כ אולי זה דקווא, דנוטל ומחזיר בשבת, ולא נוטל בחול ומחזיר בשבת.

ובציניו כה"ג בהטמנה בירושלמי פ' כמה טומנין, בנתגלה מצעו"י דאסור לכסותו משחשיכה,

וכן נקטינן לדינא בשו"ע רנ"ד ס"ד, וכמבואר בבאור הגר"א ובמשנ"ב שם, וה"נ בשהייה וחזרה מנלן דכה"ג מותר לגמ' דידן [ומה שלא נזכר זה להדיא בדין חזרה, אולי דלא שכיח כ"כ, וגם פשוט יותר כן לענין חזרה ע"ג האש בשבת], וע"ש בשעה"צ רנד סקכ"ה לענין הטמנה, דאפי' גילהו ביה"ש אסור לכסותו בשבת ע"ש, וה"נ י"ל לענין חזרה, דאפי' נטלו ביה"ש, יהא אסור להחזיר משחשיכה, אלא די"ל דתמן בהטמנה דמותר להטמין בציה"ש, וא"כ כחול הוא לענין הטמנה, ומשו"ה חשיב כמטמין בתחילה בשבת, אבל בחזרה דביה"ש שזה בחומר שבת י"ל דלא החמירו כ"כ. ולחידך גיסא בנטלו מע"ג הכירה מצעו"י וזא להחזיר בציה"ש, בהניחו ע"ג קרקע נראה דאסור גם להירושלמי כבשבת עצמה, ולדידן יש להסתפק כנ"ל אי מותר חזרה כה"ג, דאפשר דהו"ל כמשהה בתחילה בציה"ש [ועיין בס' הישר המוצא לעיל ומש"כ שם, וקשה להכריע מלשונם שם].

ולדעת התו' ועוד דאיסור חזרה מצעו"י, קצת י"ל דחשיב כהמשך השהייה מהך זמן דנוהג דין חזרה, אבל אכתי בנוטלו מצעו"י לפני הך זמן, יהא אסור להחזירו משחשיכה, וגם בנוטל מצעו"י בזמן איסור חזרה, אין נראה דיחשב גם להקל, הא דמונח מצעו"י כאילו מונח מתחילת השבת עצמה.

ודבר זה למדנו מתורתו של הגר"א, שמבאר הך ירושלמי דנטלו מצעו"י מחזירו מצעו"י, דהכונה בזמן איסור חזרה דמצעו"י, ומוזה הוכיח הגר"א דיש איסור חזרה מצעו"י וכנ"ל. ולפ"ז דברי הירושלמי בנוטלו מצעו"י ומחזירו משחשיכה, ג"כ מתפרש מצעו"י בזמן איסור חזרה, וא"כ הרי מבואר בהירושלמי דגם בזמן איסור חזרה דמצעו"י, דינו כנוטלו בחול ממש, ובהניחו ע"ג קרקע, חשיב כמחזיר בתחילה בשבת, וה"נ לדידן גם צעודו צידו, לא יועיל הא דהיה מונח מצעו"י, אף בזמן איסור חזרה.

ונראה סברת השעה"צ, דכיון דמצוה בירושלמי דנוטל מצעו"י ומחזיר משחשיכה, אין לאפשי בפלוגתא לומר דהצבלי חולק בזה. אבל י"ל

דהרי הירושלמי בודאי חולק להקל דנוטל ומחזיר בשבת, אף בהניחו ע"ג קרקע ואין דעתו להחזיר, ולזה בעודן בידו מהני נמי דנוטל מצעו"י, אבל להצלי דמחזיר טובא בחזרה, בהניח ע"ג קרקע בשבת דחשיב כמניח בתחילה, מנלן להקל מצעו"י לשבת, ואדרבה הרי דא מצואר צירושלמי דנוטלו מצעו"י חמיר טובא, דככה"ג אינו מחזיר בשבת מעג"ק, וא"כ מנלן דלהצלי אין שום גריעותא, דנוטל מצעו"י ובתחילת השבת לא שהה כלל ע"ג הכירה וי"ל דהצלי רק מחזיר דנוטל בשבת ולא מצעו"י, אבל מ"מ ז"ע.

וגם קצת י"ל דהירושלמי לטעמיה דנקט דלשהות תנן, ועלם השהייה ע"ג האש בשבת זה בחוקף הגזירה, ולא דוקא מעשה החזרה בשבת וועיין רמב"ן במלחמות דמ"מ חמור חזרה דחובה אסור ע"ש, אבל צירושלמי בפרקין ה"א בעודא דר' זעירא דא"ל לא תהי עבד קן, משמע דחובה אסור גם בשהייה, ואף אי הירושלמי נמי קאי רק אחזרה, וכ"מ תחילת לשון הירושלמי שם, זה חומר בצורת החזרה בשבת, דמחזי יותר כמבשל, והא דביארו הפוסקים דחזרה חמיר, דאסור אף במבשל כ"ז ומנאמק ורע לו, לא נחפרש כ"כ להדיא בגמ', והרמב"ן במלחמות הנ"ל לא הזכיר זה, וגם דזה פשוט דחזרה ע"ג הכירה באינה גו"ק מחזי כמבשל, ולכן אף דנוטל מצעו"י ועודו בידו, מחזיר בשבת בגו"ק, כמו דשרי עלם השהייה ע"ג האש בשבת, מכיון שכבר הושהה מצעו"י, אבל אי נקטינן דלהחזיר תנן, ועיקר הגזירה דמשנתינו דגו"ק זה בהחזרה בשבת וזה בכל חזרה בשבת, ואף סברת הירושלמי זה רק בדין חזרה מעג"ק ולא בדין גו"ק, וכמבאר בב"י סו"ס רנג וכמש"נ, ואחרי שכל חוקף הגזירה זה בחזרה, מנלן להקל במסולק מהכירה בכל אופן שהוא בתחילת השבת, דמסתברא דכה"ג חמור יותר מלד התחלת המעשה בשבת, באופן דלריך לפניו לתלמודא דידן, דנוטלו מצעו"י ד"ל דא"י להחזירו אף בציה"ש וכ"ש משחשיבה.

ושו"ר כן להב"ח ד"ה כירה שהיא גרופה, דמדייק מלשון הטור דנוטל מצעו"י אין להחזיר

בשבת, וכ' שהכי משמע במו' לו: [כנ"ל] ד"ה וצ"ה ע"ש, וכוונתו למש"כ החו' דלשון נוטלין משמע דמיירי בשבת. וא"כ כאמור לעיל בעניותנו, דרק בזה אמרו מחזירין אפי' בשבת, ולא דנוטל מע"ש ומחזיר בשבת. ואמרו"ר הגאון זללה"ה [הו"ד צ"ש כהלכתא] הביא להב"ח ולהמ"צ בשעה"צ הנ"ל, ונקט בפשיטות לדינא כהשעה"צ.

והד"מ ראיתי בחזו"א סק"צ דנקט בצירור, דנוטל מצעו"י וחשכה אף בעודן בידו ודעתו להחזיר אסור להחזיר, ולא הזכיר לדברי המשנ"צ בזה [אולי דהמ"צ לא נחית למידן עלויה, ויש כאן רק רהיטת דברים], ורהיטת דבריו שזה גם להמנהג שהביא רמ"א דמקילין להחזיר בהניחו ע"ג קרקע, ומבאר דהמנהג רק בדעתו להחזיר, ודנוטל מצעו"י וחשכה אסור בכל גוונא ע"ש. אבל נראה דהרמ"א הרי מבאר דסומכין על הר"ן, ולהר"ן הרי זה כל דין חזרה דנוטל מצעו"י ודעתו להחזיר.

וגם מה שדקדק מרן ז"ל בלשון הרמ"א ס"צ וס"ג, דדוקא נקט ע"ג קרקע ולא הזכיר באין דעתו להחזיר ע"ש, נראה דהרי הרמ"א פסק בתחילה, דבעודן בידו לריך דעתו להחזיר, ובע"ג קרקע לא מהני בכל אופן, ושם מביא דהמנהג להקל בע"ג קרקע, דאין איסור חזרה דנוטל בשבת, והמבואר דאין שום איסור חזרה בחוץ השבת, וכ"ה במשנ"צ ס"ק ס"ה ע"ש.

ונראה דאף לסברת המשנ"צ בשעה"צ הנ"ל, דלכו"ע נוטל מצעו"י ומחזיר משחשיבה, דעכ"פ כמה שהעלה במשנ"צ סקנ"ו וצבה"ל שם ד"ה ודעתו להחזירה, דמסתברא להקל בחזרה בעת הצורך, בעודן בידו ול"ה בדעתו להחזיר ונמצא צעה"י לעיל סימן ה' בזה], דדא מיהא אין נראה להקל בכה"ג מצעו"י לשבת, דסו"ס נמלך מחדש להניח בתחילה בשבת, וז"ע בכל זה, והקצ"ה יאר עיינינו בתורתו.